

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem ve věci

žalobyně: C. A.-A., nar. X
bytem X
zastoupená advokátem JUDr. Hugem Körblem
sídlem Hybernská 1007/20, 110 00 Praha 1

proti
žalované: Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 3. 2025, č. j. MV-20040-4/SO-2025,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně brojí žalobkyně proti shora označenému rozhodnutí žalované, kterým bylo změněno rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR ze dne 27. 12. 2024, č. j. OAM-43066-12/DP-2024, tak, že žádost žalobkyně o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia se zamítá a povolení k dlouhodobému pobytu se podle § 46 odst. 5 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. h) zákona č. 326/1999 Sb. nevydává, neboť byly zjištěny skutečnosti nasvědčující tomu, že účastnice řízení povolení k dlouhodobému pobytu hodlá zneužít k jinému účelu, než je uveden v žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu. Správní orgán prvního stupně žádost žalobkyně původně zamítl podle § 46 odst. 5 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. h) zákona č. 326/1999 Sb., neboť se nepodařilo ověřit údaje uvedené v žádosti.

II. Vyjádření účastníků

2. V podané žalobě brojila žalobkyně proti pochybnostem žalované, zda bude plnit účel pobytu, tedy studium. Odkázala na požadavky na vedení a hodnocení pohovoru se žadatelem, povinnost odstranit případné nedostatky podání, případně poskytnout lhůtu na jejich odstranění. Z napadeného rozhodnutí není jasné, proč by žalobkyně neměla plnit účel pobytu – studium v rámci magisterského studia na Fakultě mezinárodního rozvoje a mezinárodních studií Mendelovy univerzity v Brně, v magisterském studijním programu *International Territorial Studies*.
3. Žalobkyně má za to, že dostatečně vysvětlila svou motivaci, zvolený studijní program podle ní navazuje na ukončený bakalářský studijní program. Žalobkyně je svobodná a nemá děti a nic tedy nebrání tomu, aby mohla své přání studovat v České republice realizovat. Stejně tak má za to, že vysvětlila časový rozdíl mezi dokončením předchozího studia a nyníjším zájmem o další studium. V žalobě odkázala i na přípravu pro získání možnosti studovat v zahraničí a získání pobytového oprávnění. Poznámka žalované o existenci kvót pro žádosti o vydání zaměstnanecké karty na zastupitelském úřadu České republiky v Akkře je pouze spekulativní a není ničím podložena či opodstatněná ve vztahu k žalobkyni. Dále odkázala na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801, o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair, v účinném znění (dále jen „směrnice EU“), s tím, že žalovaná nemá důkazy či závažné a objektivní důvody pro odepření pobytového oprávnění nemá a ani je neuvedla.
4. Následně uvedla, že ke své žádosti doložila veškeré požadované dokumenty, absolvovala všechny nutné úkony, aby získala pobytové oprávnění, a absolvovala přijímací řízení, což svědčí o tom, že její žádost je vážná a opravdová.
5. Žalovaná ve svém vyjádření navrhla zamítnutí žaloby s tím, že žalobkyně uvádí v zásadě shodné námítky, které uvedla v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a kterými se již jednou zabývala. Odkázala proto v podrobnostech na obsah napadeného rozhodnutí a na kompletní správní spis, zejména pak na protokol o výsledku žalobkyně provedeného dne 7. 11. 2024 na Velvyslanectví České republiky v Akkře. Podle názoru žalované žaloba nepřináší žádnou (novou) relevantní argumentaci, která by správnost a zákonnost žalovaného rozhodnutí zpochybňovala. Skutkový stav a průběh správního řízení od podání žádosti do vydání pravomocného rozhodnutí je dostatečně popsán v žalovaném rozhodnutí. V závěru vyjádření souhrnně uvedla, že dospěla k přesvědčení, že deklarovaný studijní záměr, resp. samotné podání žádosti za uvedeným účelem, představuje pro žalobkyni formální záminku pro získání dlouhodobého pobytového oprávnění na území, a to především s ohledem na skutečnost, že dostatečně neobjasnila motivaci ke studiu, volbu zmíněného studijního programu či samotné vzdělávací instituce na území. Neznalost některých aspektů účelu pobytu (resp. daného studia) zakládá oprávněné pochybnosti, resp. důvodnou domněnku, že reálný účel pobytu je jiný než ten, který žalobkyně uvedla v žádosti

III. Posouzení věci

6. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 172 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, dále též „ZPC“). O žalobě krajský soud rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť pro tento postup byly splněny zákonné podmínky (§ 51 s. ř. s.).
7. Žaloba není důvodná.

8. Podle § 46 odst. 5 zákona o pobytu cizinců platí, že *pro povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia na území (§ 42d) platí obdobně odstavec 1 věta druhá a § 37, § 55, § 56 odst. 1 písm. a) až c), e), g), h), l) a m), § 56 odst. 2 písm. a) a § 62 odst. 1 vztahující se na dlouhodobé vízum. Před vydáním rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání nebo prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia na území podle § 42d nebo rozhodnutí o zrušení platnosti tohoto povolení ministerstvo posoudí přiměřenost dopadů tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.*
9. Správní orgány rozhodovaly ve věci podle § 46 odst. 5 ve spojení s § 56 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Ustanovení § 56 zákona o pobytu cizinců upravuje podmínky pro neudělení dlouhodobého víza. Na nyní projednávanou věc lze proto vztáhnout závěry soudů, které byly vysloveny ve věcech udělování dlouhodobých víz za účelem studia.
10. K rozhodovacímu procesu ve věcech udělení víza se vyjádřil předně Ústavní soud, podle kterého je procesu vlastní jistá míra abstrakce a obecnosti, neboť mnohdy je třeba vycházet z určitých předpokladů, a nikoli objektivně zjištěných skutečností. Požadavek na obstarání vyčerpávajících, přesných a podrobných podkladů by totiž ve svém důsledku vedl k popření smyslu rozhodování o udělení víza. Zamýšlené jednání cizinců nelze dopředu naprosto jednoznačně identifikovat a kvalifikovat. I dostatečně podložené obavy či nejasnosti mohou být důvodem způsobilým k neudělení víza, resp. k zamítnutí žádosti o nové posouzení (např. usnesení Ústavního soudu ze dne 13. 6. 2013, sp. zn. II. ÚS 1149/13 [dostupné na nalus.usoud.cz]).
11. Mezi stranami není sporné, že žalobkyně doložila ke své žádosti všechny požadované dokumenty. Doložení dokumentů dle § 31 zákona o pobytu cizinců je však jednou, nikoliv jedinou, obligatorní podmínkou pro udělení pobytového oprávnění. Je předpokladem k tomu, že se ministerstvo bude vůbec moci žádostí zabývat. Z této skutečnosti tak nelze dovozovat závěr, že žádost žalobkyně je „vážná a opravdová“. O tom nesvědčí nutně ani absolvování přijímacího řízení. Naopak pro učinění závěru o vůli plnit účel pobytu slouží zejména provedení pohovoru ve smyslu § 57 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, který má přispět správnímu orgánu k bližšímu porozumění (a zároveň ověření) záměru a motivace žadatele ke studiu. Stejně tak čas, peníze a energie, které žalobkyně investovala do získání potřebných dokladů, nemohou samy o sobě prokázat její motivaci ke studiu; mohou být totiž také pouhým projevem snahy získat pobytové oprávnění.
12. Právě posouzení závěrů pohovoru provedeného se žalobkyní je stěžejní pro rozhodnutí ve věci. Zatímco žalobkyně je přesvědčena, že pohovorem byl prokázán její skutečný a vážný zájem o studium na Mendelově univerzitě v Brně, žalovaná vyhodnotila odpovědi žalobkyně jako nepřesvědčivé ve vztahu k deklarovanému účelu pobytu.
13. Pro posouzení žádosti žalobkyně je podstatná souvislost s právem Evropské unie, a to se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801, o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair, v účinném znění. V souladu s čl. 20 odst. 1 směrnice 2016/801 členský stát žádost zamítne, pokud cizinec nesplní obecné podmínky stanovené v článku 7, příslušné zvláštní podmínky stanovené v článku 11, nebo předloží doklady, které byly získány podvodně nebo byly padělány či pozměněny. V čl. 20 odst. 2 pak směrnice 2016/801 upravuje několik fakultativních důvodů zamítnutí žádosti. Jedním z nich je podle písm. f) situace, kdy má

členský stát „*důkazy nebo závažné a objektivní důvody k domněnce, že státní příslušník třetí země by v zemi pobýval za jiným účelem, než pro který žádá o přijetí*“.

14. Z textu směrnice 2016/801 je jasné patrné, že důkazní břemeno ohledně domněnky zneužití pobytu za jiným než studijním účelem, nese členský stát (tj. jeho příslušné orgány). Dále je ze směrnice zřejmé, že členský stát musí mít pro zamítnutí žádosti k dispozici buď (i) důkazy nebo (ii) závažné a objektivní důvody, které směřují k domněnce, že státní příslušník třetí země by v zemi pobýval za jiným účelem, než pro který žádá o přijetí. Směrnice 2016/801 pojmy „důkazy“ a „závažné a objektivní důvody“ blíže nedefinuje, nicméně tyto pojmy používají shodně různé jazykové verze směrnice (srov. anglická: „*evidence or serious and objective grounds*“, německá: „*Beweise oder ernsthafte und sachliche Anhaltspunkte*“, francouzská: „*des preuves ou des motifs sérieux et objectifs*“, italská: „*di prove o ha motivi seri e oggettivi*“ nebo finská: „*todisteita tai vakavia ja objektiivisia perusteita*“).
15. Odůvodnění směrnice 2016/801 v bodě 14 na jednu stranu hovoří o potřebě zlepšit a zjednodušit podmínky vstupu a pobytu pro ty, kteří by do Evropské unie rádi přišli za účelem studia, v bodě 41 však zároveň stanoví jasná pravidla sloužící jako prevence zneužívání a nesprávného využívání řízení o pobytových žádostech. Uvádí, že „[v] případě pochybností ohledně důvodů žádosti o přijetí by členské státy měly mít možnost provést příslušné kontroly nebo požadovat doložení některých skutečností, tak aby v jednotlivých případech mohly posoudit, jakému výzkumu, studiu, stáži, dobrovolnické službě, programu výměnných pobytů žáků nebo vzdělávacímu projektu či činnosti au-pair se žadatel hodlá věnovat“ (podtržení doplněno zdejším soudem).
16. Výklad některých aspektů čl. 20 odst. 2 písm. f) směrnice 2016/201 byl předmětem řízení o předběžné otázce před Soudním dvorem Evropské unie (dále „Soudní dvůr“) ve věci C-14/23 *Perle*. Soudní dvůr v této věci rozhodl rozsudkem ze dne 29. 7. 2024 (dále „rozsudek *Perle*“). Jelikož jsou jeho závěry přílehlavé i pro nyní projednávanou věc, soud z nich dále vychází.
17. Soudní dvůr se v bodě 48 rozsudku *Perle* vyjádřil v tom smyslu, že žádost o přijetí může být zamítnuta pouze tehdy, pokud zneužívající povaha žádosti o pobytové oprávnění „*dostatečně zjevně vyplývá ze všech relevantních skutečností*“, které mají správní orgány při posuzování žádosti k dispozici. Příkladem pak Soudní dvůr uvádí, že nesrovnalosti ve studijním plánu žadatele mohou představovat jednu z objektivních okolností přispívajících ke zjištění zneužití, avšak pouze za předpokladu, že jsou tyto nesrovnalosti dostatečně zjevné a jsou posuzovány ve světle všech konkrétních okolností projednávaného případu. Například změna oboru, jakožto obvyklá okolnost během vysokoškolského studia, nemůže sama o sobě postačovat k prokázání, že žadatel nemá v úmyslu skutečně studovat na území. Stejně tak pouhá okolnost, že zamýšlené studium přímo nesouvisí se sledovanými profesními cíli, nutně nesvědčí o neexistenci skutečného záměru studovat odůvodňujícího žádost o přijetí.
18. Jelikož jsou okolnosti každé jednotlivé žádosti specifické, je podle Soudního dvora potřeba, aby správní orgány prováděly příslušné kontroly a požadovaly doložení konkrétních skutečností. Jedině tak mohou být správní orgány schopny žádost individuálně posoudit a případně vyzvat žadatele k podání příslušného upřesnění a vysvětlení.
19. Co se týče povahy zjištění, která je správní orgán povinen opatřit pro to, aby mohl žádost zamítnout z důvodu uvedeného v čl. 20 odst. 2 písm. f) směrnice 2016/801, poukazuje zdejší soud na stanovisko generálního advokáta de la Tour ze dne 16. 11. 2023 ve věci *Perle*.

Generální advokát v bodě 59 stanoviska vychází z toho, že se jedná o předběžné posouzení, neboť správní orgány by měly „pouze“ hypoteticky určit úmysly žadatele, pokud jde o cíl jeho pobytu. Jedná se tedy o odlišné posouzení ve srovnání s čl. 21 odst. 1 písm. d) směrnice 2016/801, v rámci jehož aplikace už musí správní orgány disponovat věcnými zjištěními o objektivních okolnostech (typicky situace, kdy státní příslušník nezačal příslušné studium nebo jej přerušil či předčasně ukončil, nebo že vykonává výdělečnou činnost překračující maximální povolený počet hodin či bydlí daleko od místa studia, dokonce i na území jiného členského státu). Jak uvedl generální advokát v bodě 60 svého stanoviska, „[k] *takovým zjištěním lze dospět obtížněji, pokud byla žádost podána v době, kdy státní příslušník třetí země ještě pobývá mimo území dotyčného členského státu*“.

20. K čl. 20 odst. 2 písm. f) směrnice 2016/801 se pak generální advokát v bodě 61 stanoviska vyjádřil v tom smyslu, že k prokázání může sloužit jakýkoli důkaz, přičemž *„důvody, z nichž příslušný orgán vychází, musí být ‚objektivní a závažné‘, což znamená, že tento orgán musí mít stále a pevné důvody, jež jsou výsledkem individuálního přezkumu žádosti odůvodňujícího její zamítnutí“*.
21. Dle bodu 63 stanoviska generálního advokáta nepostačuje pouhé zpochybnění cíle a účelu žádosti správním orgánem. Je zapotřebí, aby správní orgán *„byl přesvědčen o tom, že cílem ani účelem pobytu nebude studium na vysokoškolské instituci, která je uvedena v této žádosti. Toto posouzení musí být založeno na souboru objektivních i subjektivních indicií a může vyžadovat vzájemnou spolupráci zúčastněných subjektů“* (podtržení doplněno zdejšími soudem). Úmysl státního příslušníka třetí země je oním subjektivním prvkem, který má být zpravidla vyvozován z takových objektivních kritérií, jako je *„jeho zápis do vysokoškolské instituce, zaplacené poplatky za studium, znalost jazyka hostitelského členského státu, řádný průběh jeho předchozích pobytů v některém z členských států Unie“*.
22. Pro rozhodnutí o žádosti žalobkyně je v první řadě podstatné, v jakém rozsahu je v případech spadajících do působnosti směrnice 2016/801 aplikovatelné ustanovení § 56 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Doloží-li žadatel všechny dokumenty, k jejichž předložení byl správním orgánem konkrétně vyzván, je správní orgán povinen tyto dokumenty věcně vyhodnotit. Dospěje-li na základě tohoto hodnocení k závěru, že žadatel hodlá povolení k pobytu zneužít k jinému, než deklarovanému účelu, může jeho žádost zamítnout jedině podle § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců, avšak pouze v případě, má-li k tomu objektivní a závažné důvody ve smyslu rozsudku *Perle* (resp. jak uvedl generální advokát, správní orgán musí mít *„stále a pevné důvody, jež jsou výsledkem individuálního přezkumu žádosti“*).
23. Jelikož mezi stranami není sporu o tom, že se žalobkyně dostavila k pohovoru a doložila správním orgánům všechny jimi požadované dokumenty, může soud již na tomto místě konstatovat, že správní orgány byly povinny všechny obdržené podklady, včetně záznamu z pohovoru, věcně vyhodnotit a v případě, že by jim vznikly pochybnosti, měly učinit další kroky směřující k potvrzení či vyvrácení vzniklých pochybností.
24. V nyní posuzované věci proto žalovaná správně přistoupila k „překvalifikování“ důvodu pro zamítnutí žádosti o dlouhodobý pobyt a změnil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně tak, že k zamítnutí žádosti přistoupil z důvodu uvedeného v § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců.
25. Změna výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně odstranila zjevnou vadu nesprávného právního posouzení. Tato změna nemůže být na újmu práv žalobkyně, neboť

i kdyby ke změně rozhodnutí správního orgánu prvního stupně nedošlo, nemohla by tato vada vést ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí sama o sobě, pokud by výsledek řízení byl stejný i při užití odpovídající právní úpravy, srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2009, č. j. 8 Afs 51/2007-87.

26. Dle § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců nebude dlouhodobé vízum cizinci uděleno, jestliže „*jsou zjištěny skutečnosti nasvědčující tomu, že cizinec po skončení pobytu stanoveného dlouhodobým vízem neopustí území nebo že dlouhodobé vízum hodlá zneužít k jinému účelu, než je uveden v žádosti o udělení dlouhodobého víza*“.
27. Spočívá-li důvod pro zamítnutí žádosti o dlouhodobý pobyt v pochybnostech o skutečné motivaci žadatele, ze znění ustanovení § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců nevyplývá pro správní orgány povinnost zjišťovat, za jakým konkrétním účelem podle nich hodlá žadatel pobyt zneužít (rozsudek Městského soudu v Praze, ze dne 23. 3. 2018, č. j. 6 A 85/2015-34). Správní orgán nemusí disponovat přímými důkazy o tom, že úmysl žadatele je odlišný. Postačí mu konkrétní (objektivní i subjektivní) indicie, které však budou ve svém souhrnu natolik „stálé a závažné“, že umožní správnímu orgánu určit pravděpodobné úmysly žadatele, pokud jde o cíl jeho pobytu (srov. bod 59 stanoviska generálního advokáta ve věci *Perle*). Správní orgán by měl být přesvědčen o tom, že plánovaný účel pobytu cizince je jiný než deklarovaný (byť nemusí tento jiný účel specifikovat). Lze si představit situaci, kdy k takovému závěru může správní orgán dospět již na základě obsahu pohovoru provedeného s cizincem na zastupitelském úřadu České republiky. Tak tomu bude tehdy, pokud skutečnost o tom, že studijní účel pobytu nebude naplněn, sám cizinec přímo nebo nepřímě při pohovoru uvede. K podloženému závěru o zneužití pobytu za jiným účelem však může vést i kumulace řady dílčích, avšak závažných indicií – cizinec nezná buď vůbec nebo na potřebné úrovni jazyk, v němž bude studium realizováno, není schopen uvěřitelně popsat svou motivaci ke studiu, nezná podrobně podmínky a průběh studia, nezaplatil poplatky za studium, neví, proč si vybral ke studiu Českou republiku, nezná praktické podmínky života v České republice apod.
28. K domněnce o zneužití pobytu za jiným než studijním účelem naopak nepostačuje pouze to, že cizinec odpovídá na otázky zastupitelského úřadu stručně či obecně. Přílišná stručnost, obecnost či rozpory ve výpovědi mohou být jednou z indicií nasvědčujících tomu, že deklarovaný účel pobytu cizince nebude naplněn, v některých případech bude jistě indicií zcela zásadní. Zároveň je však v takové situaci na zastupitelském úřadu, aby vhodně volenými doplňujícími otázkami zjistil potřebné skutečnosti, případně na ministerstvu či žalované, aby dalšími postupy (např. ve spolupráci s příslušnou vysokou školou) obstaraly další důkazy, na nichž je možné založit použití čl. 20 odst. 2 písm. f) směrnice 2016/801 (srov. k tomu body 63–67 stanoviska generálního advokáta ve věci *Perle*).
29. Pokud jde o skutková zjištění, ze správního spisu vyplývá, že žalobkyně podala svou žádost dne 8. 10. 2024 a doložila k ní veškeré nutné podklady tak, aby se mohla dostavit k pohovoru dle § 169k zákona o pobytu cizinců. V rámci pohovoru uvedla, že vystudovala v roce 2011 Central University College, bakalářský obor Řízení lidských zdrojů. Přetržku v dalším studiu zdůvodnila nutností mít praxi, rozhodla se studovat dále v roce 2016, její otec byl ale nemocný a musela se o něj starat (otec se uzdravil v roce 2019, měl mrtvici), aktuálně o něj pečují matka a zdravotní sestra. Od roku 2019 si zajišťovala peníze na studium, přičemž popsala náklady na studium v Ghaně i v ČR. Zvažovala studium krom v ČR v Německu, Keni a Ghaně, náklady v Německu byly vyšší a předměty nenavazovaly na to, co chce dělat

v budoucnu. Mendelovu univerzitu ji doporučili kamarádi. Studium si vybírala dle předmětů, které jsou nabízeny v kurzu, v Německu zvažovala University of Berlin, mezinárodní obchodní studia, což byla univerzita, kterou jí doporučili kolegové v práci. v ČR zvažovala ještě studium na Karlově univerzitě. Pro studium na Mendelově univerzitě se rozhodla z důvodů: „Vybrala jsem si to podle kurzů, které škola nabízí, je to jedna z nejbezpečnějších zemí na světě a třetí důvod je, že to navazuje na moji práci a může mi to pomoci v mojí kariéře.“ Dále uvedla předměty, které jsou obsahem studia na Karlově univerzitě a Mendelově univerzitě. Na dotaz, kde zjistila, že je ČR nejbezpečnější zemí na světě, uvedla jen místo ČR ve statistice. Následně popsala, jak byla přijata ke studiu, jak probíhaly přijímací zkoušky (mj. v ní byly otázky i o vládě ČR, ke které na dotaz velvyslanectví uvedla: „Je tam prezident a také premiér.“). Na přijímací zkoušku se připravovala studiem z internetu a přípravou na otázky, které jí poskytla univerzita (odpovědi si hledala na internetu) a které byly poskytnuty jako příklady otázek. Svoji úroveň angličtiny považuje za profesionální, pro studium je vyžadovaná úroveň B1, znalost angličtiny byla ověřována zkouškou. Jiný cizí jazyk nezná, její předchozí studium bylo nostrifikováno.

30. K studiu na Mendelově univerzitě označila název studijního programu, přesný název studijního oboru neznala. Studijní program podle ní navazuje na její předchozí studium, zvýší její znalosti o mezinárodních problémech a také informace o problémech v Severní a Jižní Americe a středovýchodu. Studium bude trvat dva roky, bude zakončeno inženýrským titulem, student bude mít široké znalosti ohledně politických problémů a rozvojových problémů na světě. Neuměla vysvětlit pojem periferní regiony, teorii jádro-periferie, nevěděla, co jsou to strukturální fondy EU a co řeší. Z regionálních mezinárodních organizací znala ECOWAS (ta podle ní řeší mír v Africe a obchod) a UNICEF. Nevěděla, co jsou to inteligentní sítě, jako přírodní zdroje výroby elektrické energie označila vítr a vodu. EU má podle ní 27 států a ne všechny jsou součástí Schengenského prostoru, které země v něm nejsou, označit neuměla. Nevěděla, čím se zabývá MMF. Předměty je možné si zapisovat od 6. 2. 2025. Nyní pracuje jako konzultantka pro společnost Carl Moodo Advisory a připravuje se na studium tak, že si čte o kurzech a předmětech, které bude mít. Uvedla názvy předmětů z prvního semestru, k zakončení studia uvedla státní závěrečnou zkoušku a projektový úkol, ve kterém se chce zaměřit na diskriminaci žen na pracovišti. K hodnocení studia odkázala na hodnocení A (A1)-F, Mendelova univerzita má hodnocení A1. Zápis ke studiu je 6. 2. 2025, semestr začíná 6. 2. a končí první týden v dubnu. Školné je 7500 Kč, platit si ho bude sama, rodina jí bude pomáhat.
31. Získané vzdělání hodlá využít k rozšíření svého podnikání, dále chce ve vztahu ke svému povolání v oblasti rozvoje lidských zdrojů zvýšit si své znalosti a zaměřit se na Afriku.
32. Pokud jde o odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, tak v něm žalobkyně fakticky pouze shrnula svá tvrzení uvedená v pohovoru a vyjádřila nesouhlas s posouzením věci.
33. Soud se v hodnocení pohovoru se žalobkyní shoduje se správními orgány, a to především se závěr žalované, že „účastnice řízení není v pozici začínajícího studenta, je absolventkou bakalářského studia v oboru Řízení lidských zdrojů a má za sebou též několik let praxe v oboru. Vzhledem k tomu, že se nyní rozhodla opustit zaměstnání a rodinné zázemí z důvodu dalšího vzdělávání, měla by mít ucelenou představu, co konkrétně chce dále studovat, z jakého důvodu a jak získané znalosti využije, což předpokládá, že by se měla seznámit s vícero nabízenými studijními programy, vyhodnotit si jejich obsah a očekávaný výsledek studia ve vztahu ke svým potřebám, a v důsledku toho bude schopna popsat též obsah zvoleného studijního programu.“

34. Z pohovoru se žalobkyně jasně plyne, že absolvovala bakalářský studijní program, tj. jedná se v jejím případě o tzv. navazující studium, o kterém uvažovala již v roce 2016 a pro které se rozhodla po zlepšení zdravotního stavu otce v roce 2019. Z tohoto vyjádření lze dovodit, že se u žalobkyně nejednalo o unáhlené rozhodnutí, ale o zvažovaný krok v rámci zvýšení kvalifikace. Žalobkyně jako absolventka oboru Řízení lidských zdrojů a personální pracovnice musela mít jistě představu o tom, co pro ní znamená studium na další vysoké škole. Soud souhlasí se žalovanou v tom, že i s ohledem na to, že se mělo jednat o studium mimo zemi původu, pro které se rozhodla opustit zaměstnání a rodinné zázemí (a soud doplňuje i nemocného otce), tak lze očekávat, že žalobkyně bude vědět a) jaký obor chce studovat, b) co v rámci tohoto oboru bude studovat a c) jaký bude mít studium efekt pro její budoucí povolání/podnikání. Součástí uvedených vědomostí je jistě očekávaná schopnost žadatele (žalobkyně) popsat základní v budoucnosti studované předměty, či schopnost definovat základní pojmy, které s obsahem studia a jednotlivých předmětů souvisí. O ničem takovém žalobkyně soud nepřesvědčila.
35. Pokud jde o předměty vyučované v prvním semestru, žalobkyně uvedla: „*Ekonomické procesy v rozvojových zemích, politické vědy, bezpečnost potravin, diplomatický seminář.*“ Ze správního spisu plyne, že v prvním semestru jsou v uvedeném vzdělávacím programu jako povinné vyučovány předměty Financování rozvojové spolupráce, Metodologie výzkumu, Projektový management, Statistické analýzy, Využívání přírodních zdrojů, a jako nepovinné Historický a institucionální vývoj EU, Politické výzvy rozvojového světa. Z uvedeného plyne, že žalobkyně nebyla prakticky schopna popsat předměty vyučované v prvním semestru tak, jak jsou uvedeny ve správním spise. K tomu soud zdůrazňuje, že žalobkyně skutková tvrzení ohledně obsahu studijního programu, jak jsou uvedeny ve správním spise, nijak nesporeovala.
36. Dále ze správního spisu plyne, že uvedený vzdělávací program je zaměřen i na souvislosti Evropské unie, přičemž žalobkyně nevěděla základní informace o EU, jako jsou státy nepatřící do schengenského systému, neznala pojem strukturální fondy EU, znala minimum mezinárodních organizací a nevěděla např. čím se zabývá Mezinárodní měnový fond.
37. Z pohovoru dále plyne, že žalobkyně neměla povědomost ani o základních pojmech regionálních studií, taktéž nijak blíže nevysvětlila, jak jí bude ku prospěchu v práci či podnikání znalost problémů Severní a Jižní Ameriky nebo středovýchodu (za země tzv. středního východu se považují země východního Středomoří, Perského zálivu až po Indii včetně).
38. V rozsudku ze dne 29. 1. 2024, č. j. 55 A 50/2022-43, zdejší soud uvedl, že jedna z dílčích, ale závažných indicií směřující k závěru o zneužití pobytu za jiným účelem než studiem, je i fakt, že žadatel nezná podrobně podmínky a průběh studia.
39. Žalobkyně v průběhu celého řízení neuvedla dostatečné, resp. dostatečně konkrétní informace, které lze očekávat od studenta, který se zajímá o studium na vysoké škole, natož od cizince, který jednak chce studovat v navazujícím studijním programu, získával informace o studiu na vybrané vysoké škole na internetu, kde hledal informace i ke konkrétním otázkám poskytnutým univerzitou, a na studium se připravoval. Od někoho, kdo se intenzivně zajímal o studium na univerzitě v zahraničí, lze očekávat zcela jasnou představu, co konkrétně chce studovat a jak to v praxi využít. To logicky předpokládá, že by se měl seznámit s nabízenými studijními programy, vyhodnotit si jejich obsah a očekávaný výsledek studia vzhledem ke svým potřebám a v důsledku toho by měl být

schopen zcela jasně popsat obsah zvoleného studijního programu, skutečný průběh studia a způsob jeho ukončení, *nota bene* pokud chce investovat do studia nemalé finanční prostředky. Pokud žalobkyně neprokázala znalosti studijního programu, obsahu studovaných předmětů a srozumitelně a zejména konkrétně nedokázala vysvětlit přínos studia pro její budoucí zaměstnání, soud nerozumí tomu, jak mohla dospět k závěru, že studium v Brně bude kvalitnější než v Nigérii, resp. kdekoliv jinde na jiné vysoké škole.

40. Správní orgány se s ohledem na obsah pohovoru dostatečně snažily ozřejmit skutkový stav, aby jej mohly co nejvěrohodněji vyhodnotit. Odpovědi žalobkyně lze pak hodnotit jako natolik nedostatečné, že vedou odůvodněné k domněnce, že její pobyt nebude sloužit požadovanému účelu.
41. Správní orgány odůvodnily, proč jsou odpovědi žalobkyně nevěrohodné, nepřesvědčivé, a proč z pohovoru vyplývá nedostatečná motivace a pochybnosti o faktickém účelu pobytu. S tímto hodnocením se soud ztotožňuje. Soud tedy dospěl obdobně jako správní orgány k závěru, že tvrzení ohledně zamýšleného studia v České republice nebylo věrohodné. V projednávané věci měly správní orgány k dispozici důkazem (pohovorem) podloženou domněnku, že žalobkyně ve skutečnosti nebude plnit deklarovaný účel pobytu. Tato domněnka je dostatečná k naplnění podmínek pro neudělení víza podle čl. 20 odst. 2 písm. f) směrnice 2016/801.
42. Na právě uvedené závěry pak nemají vliv ani další námitky. Námitka, že čas, energie a peníze, které žalobkyně investovala do získání potřebných podkladů, dostatečně prokazují její silnou motivaci ke studiu, je nedůvodná. Povinnost doložit k žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu veškeré požadované dokumenty vyplývá z § 31 zákona o pobytu cizinců. Předložení všech dokumentů tak, aby žádost měla všechny povinné náležitosti, je předpokladem k tomu, že se jí ministerstvo bude vůbec moci zabývat. Ověření deklarovaného účelu a zjištění skutkového stavu věci je následně cílem řízení, které je zahájeno až podáním žádosti se všemi formálními náležitostmi.
43. K argumentaci bodem 14 preambule směrnice 2016/801 soud podotýká, že nezpochybňuje účel směrnice, jímž má být zjednodušení a zlepšení podmínek vstupu do Evropské unie pro příslušníky třetích zemí za účelem studia a stáží. Současně ale poukazuje na bod 41 odůvodnění směrnice: „[v] případech pochybností ohledně důvodů žádosti o přijetí by členské státy měly mít možnost provést příslušné kontroly nebo požadovat doložení některých skutečností, tak aby v jednotlivých případech mohly posoudit, jakému výzkumu, studiu, stáži, dobrovolnické službě, programu výměnných pobytů žáků nebo vzdělávacímu projektu či činnosti *au-pair* se žadatel hodlá věnovat, a mohly bojovat proti zneužívání nebo nesprávnému využívání řízení, které stanoví tato směrnice.“ Naplňování účelu směrnice tedy neznamená, že by nemohla být zneužívána k jiným účelům, jak se lze důvodně domnívat v případě žalobkyně.

IV. Závěr a náklady řízení

44. Soud tedy shledal námitky žalobkyně neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
45. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěch neměla, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno, 27. června 2025

Petr Sedlák, v. r.
samosoudce